

923-рэ ильясым
пъэтхапэм
тыващегъэжъагъеу
кыдэкы

№ 104 (22793)

2023-рэ ильяс

МЭФЭКУ

МЭКЬУОГЬУМ и 15

ОСЭ ГҮЭНЭФАГЪЭ ИИЭП

6 +
ти сайтWWW.ADYGOVOICE.RU

тихъитыу нэкл убъюхэр

Адыгэ Республикаем и Правительствэ игъээзет

Ушэтыныр балли 100-кIэ

Гурьт еджапIэр къэзыухырэ ныбжыкIэхэм атырэ зыкI къэралыгъо ушэтынхэм яапэрэ зэфэхысыжъхэр къэнэфагъэх. Географиер, литературэр ыкIи химиер нэбгыри б-мэ дэгъу дэдэу атыгъ. ХимиемкIэ нэбгыритумэ, литературэмкIэ нэбгыриплымэ балли 100 къахыгъ.

Адыгэ республике гимназиер къэзыухырэ Мэрэтыкъо Данэрэ Мыекъопэ гимназиен N 5-м щеджэгъэ Алина Дрожжинамрэ химиемкIэ шэныгъэ куухэр къагъэлэгъуагъэх, балли 100 къахыгъ. Мыекъопэ районым игъесэнгъэ гулчэу N 4-р къэзыухырэ Людмила Грибенниковам, Мыекъопэ гурьт еджапIэр N 15-м щеджэгъэ Мэри Парсеговам, Тэхъутэмъкье районым ит къудаждэе АдыгеякIэм дэт гурьт еджапIэр N 27-р къэзыухырэ Эда Акташ ыкIи Мыекъопэ лицеен N 34-м щеджэгъэ Тыгъуж Аделинэ литературэмкIэ балли 100 къирахыгъ.

(ИкIезух я 3-рэ н. ит).

Мэри Парсеговам ихъарзынэш

Адыгейм и Лышъхъэ Хэлэжъэшт

Я XXVI-рэ дунэе экономическэ форумым илофшIэн Петербург щыригъэжъагъ. Хабзэ зэрэхъугъэу, Адыгейм и Лышъхъэу КъумпIыл Мурат зипэшэ купэу республике ыцIекIэ агъенэфагъэр аш хэлэжъэшт.

Программэ игъеклочтыгъэ зэхагъэу-цуагъ: зэдэгүшIэгъухэр, зээзгыныгъэхэм якIэтхэн, пленарнэ зэхэсигъюм, дискуссионнэ тоххэм ахэлэжъэнхэр. Форумым къеклонIагъэхэм шүфэс къарихыээ Урысыем и Президентэу Владимиром Путиным къизэрэхигъэштэгъэмкIэ, «Суверенное развитие — основа справедливого мира. Объединим усилия во имя будущих поколений» зыфиорэ девизийн мэхъянэшко ил ыкIи игъом къэуагъэу ар щыт.

Къэралыгъом илашэ къызэршигъэштэгъэмкIэ, 2023-рэ ильясым Петербург щыкIорэ форумым къеклонIагъэхэм шэныгъэлэжъхэр ыкIи предпринимательхэр, политикхэр ыкIи общественнэ тоххэм ишхэхэшхэр.

(ИкIезух я 3-рэ н. ит).

Тибэнаклохэр къахэштыгъэх

Урым-рим бэнэнымкIэ Европэм изэнэ-къокуухэм ахэлэжъэгъэх Адыгейм спортсменхэу Хятит Муратэрэ Нэхэе Рэмэзанрэ хагъэунэфыкырэ чыпIэхэр къидахыгъэх.

Адыгэ Республикэм и Лышъхъэу КъумпIыл Мурат сэнаушыгъэ зыхэль ыкIи гъехъэгъэшү зышигъэ тибэнаклохэм афэгушуагъ.

Зэнэкъокуухэр Республикэу Албанием икъалэу Тирана щыкIуагъэх. Адыгейм илIыкIохэм чанэу зыкIагъэлэгъуагъ, Иепэлэсэнгыгъэшо зэрахэлтыр джыри зэ къагъэшынкъэжьыгъ. Хятит Мурат дышэе медаль къыхыгъ, Нэхэе Рэмэзан ящэнэрэ чыпIэхэр къидахыгъэх.

— Тиспортсменхэм ыкIи ахэм ятренерхэм ягъэхъагъэхэм Адыгейр аргушо. Спортым ытъэныкъоIэ республике ыкIи къэралыгъом хэхъоныгъэ аишынным медалэу къахырэ пэпчь фэйорышI. ТикIалэхэм, ахэр зыгъасэхэрэм сафэгушI, тапэкIи гъехъэгъэшүхэр аишынхэу ыкIи исауныгъэ пытэ ялангуяа сафельI, — къашитхыгъ республикэм илашэ социальнэ хъытыухэм.

Къэнагъэр зы маф!

БлэшъумыгъэкI
непэрэ мафэр!

ПШЬЭРЫЛЬХЭМ АТЕГУЩЫЛАГЬЭХ

Лъэпкъ проектхэмрэ къэралыгъо программэхэмрэ къыдалытэрэ юфтихъабзэхэр республикэм щыпхырыщи гъэнхэр, зеклонымкэ инфраструктурэм хэхъоныгъэ егъешыгъэнир, зычэсыштхэ унэхэр ыкли гъогухэр шыгъэнхэр, цыфхэм яльэу тхылхэм адэлэжьэгъэнир — ахэр ыкли нэмькэ юфтихъабзэхэр ары республикэм и Лышъхэй Къумпыл Мурат тхамэтагъор дызэрихъээ Адыгейим иминистрэхэм я Кабинет илэгээ зэлукъэм зыщатегущылагъэхэр.

М. Городышов
Зэлүүкъэм къышишыгъэ пасльэм едэулагъэх. Ар зыфэгъэхыгъагъэр зеклоным хэхъоныгъэ ышынымкэ гүгъаплэу ыкли амалеу щынхэм ягъэунэфын епхыгъэ 1энэ хъураеу зэхаштэгъагъэм иклэххэр ары. Шэнгэлэхжэм ыкли мы юфим хэшъыкъ физилэхээр илью альэгъухэрээм ар къащууцугъ, лъэпкъ нэшанхэр, чыопсыр ыкли республикэм рекреационна амалхэу илэхэр къидэлэлтагъэхэр Адыгейир зыгъэпсэфынээлэхэрээ зэрэштитыр нахь зэльягъэштэгъэнимкэ ахэм яшуагъэ къызэрэкоштыр къыуагъ.

Адыгейим и Лышъхэй Къумпыл Мурат ведомствэхэм ялашхэм пшьэриль афишигъэ институтын щызлукъигъэ юфтихъабзэхэр къызфагъэфедэнхэу, чыгум игъэфедэнкэ, чыопсыр, культурэ ыкли археология мэхъанэ зилэ псуульхэр къеухумгээнхэмкэ, имидж политикэр пхырышгээнхэмкэ лъэнъикъо постури къидэлэлтэнхэу.

Республикэм и Лышъхэе икэхүхим цыфхэм яльэу тхылхэр гъэцэлэхээ хуунхэм пае лъэнъикъоху зэпхыгъэхэм артигъыгъэх. Ахэр социальнэ хъытухэмкэ ыкли официальна платформэхэмкэ ашт къылакъагъэхэу щытых.

«Бюджет мылькоу къыхагъэклырэр къэтуулааэзэ, нахь шыгъэ ин къэгъэтигъэним тынаа тедгээтизэ типшэрильхэр дгээцэлэнхэу фад. Унакъэхэр джыре оборудованиемкэ зэтэгъэпсихъэгъэнхэм, логистикэ ырлыгъэхэр къидэлэлтэгъэним, колективхэр зэхэшгээхэм — а постури илью зэшлэхээ хуунхэм эзкэми тыйдэлэжээн фад. Социальнэ мэхъанэ зилэ псуульхэр атыхэрэр цыфхэм яшылакъ нахь ырлыгъэх, нахь гуялтынээ зэрэхуулт фэлэжэгъэнхэу фад», — къыуагъ АР-м и Лышъхэй.

Гуманитар уштынхэмкэ Адыгэ республике институтуу Т.М. Къэрэшэм ыцэвхээр щытым илашэ Адам

социальнэ-псэукъэ лъэнъикъохэм япхыгъэ юфтихъабзэхэр ары. Адыгэ Республике юфтихъабзэхэм социальнэ хэхъоныгъэмрэ и Министерствэ, муниципалитетхэм ялашхэр ягъусэху а юфтихъабзэхэм адэлахъэх.

Шольыр къутамэм илашэ къыуагъэхэм къатагушыгъээ Адыгейим и Лышъхэе къызэрэхигъэшгээнхэмкэ, хэгээгум и Президентуа Владимир Путиним хэшүхъафыгъэгъэ дээ операцием хэлажэхэрээ 1епыгъэ ятыгъэнир зэкэми анахь мэхъанэх зилэ пшьэрильхэм зыкъэ зэрэштитыр къыуагъ.

«Мы юфтихъом зэлпу имыгъэ дэлэжэгъэн фад. Тидзэкулыкъушхэм янагъо пэлч социальнэ юфтихъабзэхэр афэгъэзагъэх, социальнэ картэхэр зэхагъэуулагъэх. Чылхэхэм ялашхэм а унагъохэм яшылакъэхэр, яфэнкъоногъэхэр альэгъунхэ ыкли юфтихъоху къеуухэрээ язэшхоны анаэ тирагъэтэн фад. Ашт нэмыгъэ зыкъягъэхэр нахь тэрээзү гъэунэфыгъэнхэм пае ежь дээхолхим яупчынхэ фад. Къячлэу тиэр зэкэ, республикэм 1екэль амалхэр зэдгээуунхэ фад заом хэлажэхэрээ ыкли ахэм янагъохэм 1епыгъэ ятыгъэним пае», — къыхигъэшгээ Къумпыл Мурат.

Республикэм и Лышъхэе къызэрэхигъэшгээнхэмкэ, дээхолхим ыкли ахэм ягупсэхэм 1епыгъэ ятыгъэним пае федеральне юфтихъабзэхэр зэкэ Адыгейим щызэрхэх, джащ фэдэу республикэм щагэнэфэгъэ фэгъэктэнгээхэри ахэмкэ щыгъэх. Мы лъэхъаным юфтихъабзэхэр къэралыгъо 1епыгъумкэ джыри юфтихъабзэхэрээ зэшлэхууцхэр ары.

АР-м и Лышъхэе ипресс-къулыкъу

1епыгъум зырагъушомбгъушт

Къэралыгъо фондэ «Хэгъэгум иухьумакъохэр» зыфиорэм ишьольыр къутамэ бэмышэу къызэуахыгъэм юфтихъабзэхэм къытегущылагъ ашт илашэ Платыкъо Аслын. Ашт къызэрэхигъэшгээнхэмкэ, учреждением тхыль 70-рэ фэдэс къылакъагъ. Ахэм нахьын бер зыфэгъэхыгъэр уэшыгъэ зэлүүлэнгээхэм яветеран истатус гэнэфэгъэнир,

КІЭЛЭГЬАДЖЭХЭМ ЯГЬЭХЬАЗЫРЫН

Адыгэ Республике и Общественнэ палатэ зичэзыу зэхэсигъоу мэкъуогъум и 14-рэ илээсир егъеджэклю-гээсакло и Ильэсэу зэрэгээнэфагъэр илээсир пасльэхъафыгъагъэр. Юфтихъабзэхэм хэлэжьагъэх Общественнэ палатэм хэтхэр, АР-м гээсэнхэмрэ шлэныгъэмрээ иминистрэ игуадзэу Артем Журавель, сэнхэхъатхэм зыщаагъэхъорэ Адыгэ республике институтын илашэу Тхагыу Фатимэ, нэмькэхэри.

АР-м и Общественнэ палатэ ихъаматэ Устэ Русльян 2023-рэ илээсир егъеджэклю-гээсакло и Ильэсэу зэрэгээнэфагъэр илээсир пасльэхъафыгъагъэр. Зисэнхэхат хэшькъи физилэ, шлэныгъэ куу зылакъе юфтихъабзэхэр Адыгейим зэрийн-къытагъэхэр къыдальтээзэ, ахэм ягъэхъазырныгъэхэр гумэкъыгъоу къеуцхэрээм палатэм ынаа атыридзагъ.

— УФ-м и Президент шунашно гээцэлэгъэним-кэ 2030-рэ илээсир нэс гээсэнхэм системэ пае юфтихъабзэхэм ягъэхъазырны и Концепции ахъэнэфагъ. Къэралыгъо политикэр пхырышгээнхэмкэ мурадхэр, пшьэрильхэр ыкли шыкъиэу агъэфедэштхэр

ац къыдыхэлэхтагъэх, — къыуагъ Устэ Русльян. Гушынээр лъигъэхтагъэх гээсэнхэмрэ шлэныгъэмрээ министрэм игуадзэу Артем Журавель.

— Гээсэнхэм иучреждение зэфэшхъафхэм апае юфтихъабзэхэр зыгъэхъазырхэр ашигъэрээ ыкли гурут сэнхьат языгъэгъотырэ еджсанхэр арых.

Республикэм ац фэдэу имхэр Адыгэ кіэлэгъэджеэ коледжэхир ыкли Адыгэ къэралыгъо университэтир. Сэнхьатхэм зыщаагъэхъорэ Адыгэ республике институтырэ ац епхыгъэ къутамэу «Гээсэнхэм и юфтихъабзэхэм ялэнэгъэнгээ зэлүүмьюу зыщаагъэхъорэ

Гупч» зыфиорэмрэ. Ёнамтэ зыгъэхъэм ыкли кіэлэгъэджеэхэм яшгээнгээхэм ахагъэхъоным дэлжэхъэх, — къыуагъ министрэм игуадзэ. Джащ фэдэу ашт зэрэхигъэхунэфыгъэхэмкэ, кадрэхэм ягъэхъазырэн епхыгъэ юфтихъабзэхэр амал зэрийкэ лъагъэхэлэхтэйт. Ныбжыкъиэхэм кіэлэгъэджеэ сэнхьатыр къыхахынным

фэшл психолог ыкли кіэлэгъэдже юфтихъабзэхэр афытегъэпсыхъэгъэ классхэр гээсэнхэм иорганизацье 16-мэ ашагъэпсыхъэх. Яцыкъиэу къытегъэхъэу мы сэнхьатхэм нэуасэ афашиштых, афагъэхъазырхтых. 2024-рэ илээсир нэс ашт фэдэу класс мини 5-м ехъу агъэпсын гүхээль ял. Зэхэсигъоу къытегъэхъазыгъэхэмкэ, кіэлэгъэджеэхэр зэрэмакъ

Гъэзетым Имэфэк

Къэлэ гъэзетэу «Майкопские новости» зыфиорэр къызыдэкырырэр непэ ильэси 110-рэ мэхьу. А уахтэм къыкъоцл тедзэгъум бэ пэккэкыгъэр: хэхъоныгъэхэр ышэуи, зэфашыжъеуи, иккэрыкъеу къызэуахыжъеуи хъугъэ.

КъежъапIэр

Тхаклоу Виктор Маэурик иочеркхэм Октябрэ революцием ыпеклэ Мыекъуапэ къыщыдэкыштыгъэ гъэзетхэм якъэбар тащырхыхылэ. Ащ итхильэу къыблэ къэлэ цыкъум фэгъэхыгъэм я XX-рэ пэшэгъум иублэгъу Мыекъуапэ дэсхэм къаалкхахыштыгъэ гъэзетхэм ягууль къышыштыгъэ.

1913-рэ ильэсийн тедзэгъу 11 Мыекъуапэ къыщыдэкыштыгъэ. «Майкопские новости» зыфиорэр гъэзетыр а ильэсийн мэкъуогъум и 2-м (мэкъуогъум и 15-м) къыдагъякъеу рагъэхъэгъяа. Ащ апэрэ редакторэр иягъэр Петр Черниковыр ары.

Мы гъэзетым фэгъэхыгъэ къэбарэу бэп къыднэсэхъыгъэр. Мылтуу зэрэшчмылэм къыхэкъеу 1913-рэ ильэсийн имэкъуогъу щегъэхъяа ишьшхъеу нэс гъэзетым иномеришлэ ныиэп къыдагъэкъинэ хъугъяа.

«Майкопские новости» зыфиорэр гъэзетым иномеришлэу 1913-рэ ильэсийн къыдэкытагъяхэр къызэрднэсэхъыгъэр зишшагъяа тарих шлэнгъэхэмкээ кандидатуу, тхаклоу, журналисте Сыджыхы Хъазэртбый ары. Мы гъэзетым иномерхэу Урысые къэралыгъо тхыльт-еджапIэм чэлтигъэхэм якопиехэр 2011-рэ ильэсийн ыккэхэм адэжь ащ Мыекъуапэ къыхыжъыгъяа.

Иккэрыкъеу къыдагъэ- къеу зэраублэхъыгъэр

Адыгэ автоном хэкум инароднэ депутатхэм я Мыекъопа къэлэ Совет игъэцэккэл комитет 1990-рэ ильэсийн унашно ыштэгъяа къэбар жүгъэгъэр иамалыкээ атхынэу. Гъэзетыкъеу «Майкопские новости» иредакторэр агъэнэфагъэр Ольга Бобровар ары. Ильэс 77-кэ узэккэлэбэжъимэ, ащ фэдэ цэ зиэ гъэзет Мыекъуапэ къызэрэштыдэкыштыгъэм ар щигъозагъяа.

Редактор шхъяаэм ишшэрильхэм зэу ашыщыгъ иофшишлэ ныбжыкъяхэр, чанхэр къэгъотыгъэнхэр. Апэрэ журналистхэу гъэзетым къыуухыгъяхэр Александр Шелудшевыр, Екатерина Крыловар, Эдуард Фурсовыр ары. Үүжыкъе оптышко зиэ Елена Искандеровар, Викторина Беловар, Валентина Землянинаар, Василий Сальниковыр ыккэ нэмыхыкъяа къаштагъяа.

Ольга Бобровар зипэшэ гъэзетым Мыекъуапэ дэсхэм ящынгъе чыпэлэгъэнэфагъе щиубытгъ. Непэ къызынэсгъэм гъэзетеджэхэм къэбарыкъяхэр, статья, очерк, зэдэгушыгъеу гъэшшэгъонхэр ащ инекубгъохэм арагуутаа.

Гъэзетым иофшиш чанхэр

Редактор шхъяаэм, журналистикэм ылтэниткъоцэ Адыгэ Республиком и Лышьхъэ ишхъяфтын илауреату Мария Куренинаар япащуу къэлэ гъэзетэу «Майкопские новости» зыфиорэм нэбгырэ 11 непэ щэлажъэ.

Тхъамафэм щэ ар къыдэкъы. Редакцием иофшишлэхэм номер пэччье игъэхъыгъын шшэдэкыжышхо зэрэпэлтийр икьюу къагурэо. Обозревательхэу Юлия Косенкэм, Олеся Ковалевам, Юрий Морозовым ащ къихыштхэм иоф адашэ. Шшэдэкыжыжъэхэр зыхырэ секретарэр Ирина Теницкаяр статьяхэм ядже, гъэтэрэзыхынхэр ахэм афешы. Үүжыкъе дизайнерэр Виктория Рудниченкэр фэкьюлаа гъэзетым изэхэгъэуцон фэжъэ.

рэп. Мамыр сэнэхъатхэм арлажъэхэрээр цыфхэм яшхъяфитныгъэ фэбэнэнхэу Донбасс къогъагъэх. Ахэм къисфалотагъэр эзкэ сугу Ѣзызлэгъэзкыгъ, материальмыгъ игъэхъазырын бэрэ сыйлтигъ. Сыда пломэ ишыкъяа гушигъэхэр къисфэмыгъотэу бэрэ сыхэтгыгъ.

Редактор шхъяаэм Мария Куренинаар:

«Сятаажъэу Бобыр Иван Прокофий ыкъор ары зыпкэ кыкъыгъэр гъэзетым съкъыуухынэр. Штатын хэмийт корреспондентзу ар Ѣытгыгъ. Самбэмкэ спорт еджалцэм Ѣылажъэштыгъ, ау гъэзетми ренэу къатхэштыгъ. Зы мафэ горэм гъэзетым наборчик зэрищыгъэр ащ къисиуугъ. А лъэхъаным сэри Ѣофшиш сълыыхъуущтыгъ. Мэлтильфэгъум и 1-м гъэзетым съкъыуухыгъ. Синибжыкъэгъум къыщгэхъяа жуналист съхуу шлоигъуугъ. Аш лъэнвяко пстэуми хэшыкъ афыриэн фэе. Къэбар жуугъэм иамалхэм сазыщылажъэрээр ильэс 20-м къехъуугъ. Ильэрэ ныкъорэкэ нэмыхы иоф горэм сълыхъуэгъяа. Аш етланэ гъэзетым съзэрэфээштыгъэр къызгырууугъ. Мыш къыззэрэгъэзжыгъэр сигогагъ, ау редактор шхъяаэм иэнатээзэрэгъэцакъэрээм шшэдэкыжыжъэхэр съхырами къыхигъэхъуугъ. Арзу Ѣыт нахы мышыами, статьяхэри стхынэу игъо сефэ. Гушигъэм пae, материалу «Мирные. Из Мариуполя с любовью» зыфиорэм игъэхъазырын мазэм къехъура сълытгыгъ, гушигъэм ишыкъяа жэхнэ салтыхъуугъ.»

Гъэзетым ия 110-рэ ильэс зыщыхъаа гъэзетэу нэфыкъырэ мафэр адэрхэм зэрлаткышт хъатэ Ѣылэп. Редакцием иофшишлэхэм зэрсагъэхэу иоф ашэшт, къэбарыкъяхэр къэлэдэхэм алэккэхъэгъэнхэм дэлэжъэштых. Редакцием иофшишлэхэр лъэшэу Ѣытэгушлох ягъэзет къихыштхэм гъэзетеджэхэм гунэс зэрэшьхъяхэрээм, яофшишлэхэм осэшо къызэрэфашырэм.

«Адыгэ макъэм» иутхэр гъэзетэу «Майкопские новости» зыфиорэм Ѣылажъэхэрээм ямэфеккээ афешулох, Ѣылэкээ дэгүү ялэнэу, гъэхъягъэр ашынхэу, ятвортческе гухахъо зыкииэтынэу афэлтэлох!

Александра БАЛАБАСЬ.

Сурэтхэр: А. Балабась.

Джырэ литературэмкээ зичэзыу антологием адыгэ гушынэжъхэр кыдэхъагъэх

Мы кыдэкыгъор лъэпк губзыгъагъэм фэгъэхыгъ, аш Урысыем щыпсэурэ лъэпкхэм ягушынэжъхэр ыкыг гушынэ щэриохэр кыдэхъагъэх.

Антологием цыф лъэпк 65-м абзэхэмкээ, диалект 22-м ыкыг ячыпабзэкээ гушынэжъхэр, гушынэ щэриохэр урысыбзэкээ зэдэкыгъэхэу кыдэхъагъэх. Адыгэ лъэпк губзыгъагъэмкээ лахым гушынэжъ ыкыг loplotэ 330-рэ кыдэхъагъагъ, ахэм нэклубъо 12 аубытыгъ нэклубъо 680-м щыщэу. Мынхэр зээгъэу-лугъэу, кыдэкыгъом фэгъэхъазырыгъэр филология шенягъэхэмкээ докторэу, Адыгэ Республикаем шенягъэмкээ

изаслуженнэ тофышэшкоу, гуманитар ушетынхэмкээ Адыгэ республикэ институтэу Т. Кларапшэм ыцэ зыхырэм фольклорымкэ иотдел ипащау Цуекъо Нэфсэт.

«Народная мудрость» зыфиорэр антологием ия 6-рэ тхыль, ар лъэпк литературахэр кэлэгъохэнхэм ыкыг лыгъэ-кютэгъэнхэм фэлэжъэрэ проектын ишуагъэкээ кыдэкыгъ. Аш ыпекэ «Прозэр», «Поэзир», «Кэлэцыклю литературахэр»,

«Драматургиер», «Художествен публицистикэр», адыгэ авторхэм япроизведенияхэр зыдэтхэр кыхаутыгъэх.

Урысыем щыпсэурэ цыф лъэпкхэм яджырэ литературэ иантологиес тхылы 6-м къа-луатэрэм ыкыг артым проекти «Портал национальных литератур — Россия для всех» иразделэу «Жанры» зэрэйт сайтымкээ зыфэбгъэнэосэн плээкишт.

(Тикорр.)

Ящикигъэшт пкыгъохэр айклагъахъэх

Сэкъатныгъэ зиэхэм ыкыг ветранхэм яофигохэмкээ Советэу АР-м и Лышихъэ дэжь щызэхашагъэм изэхэсигьо джырэблагъэ щылагъ. Иофхъабзэр зэришагъ АР-м яофишэнхэмкээ ыкыг социальнэ хэхъоныгъэмкээ иминистрэу Мирэ Джанбэч.

Сэкъатныгъэ зиэхэр щынэгъэм хэгъэгъозэжыгъэнхэм, санаториехэм къащяэзэнхэм ыкыг защагъэспэсфынхэм яофигохъэм зэхэсигьом ёлтегушиагъэх. УФ-м и Социальнэ фонд и Кытамэ иподразделениеу АР-м щынэм ипащау Мамрыкъо Людмилэ кызизериуагъэмкээ, сэкъатныгъэ зиэхэм ящикигъэшт техническэ пкыгъохэр къэзийшфыгъэх энгыре 224-м ахэм атэфэгъэ ахьщэр аратыжыгъ. Техническэ пкыгъохэм ахьхъэх бэшхэр, лъэшэ бэшхэр (костыльхэр), сэкъатхэр зэрысиге курэжъыер, протезхэр, ортопедическэ цуакъэхэр, хэушхъафыкыгъэ щыгъынхэр ыкыг хэушхъафыкыгъэ

зэкъемки Адыгэим щыпсэурэ нэбгыре мини 4 фэдизмэ техническэ пкыгъохэм апае аппаратыр, нэмыкхэри. Мынхэр къаэзерафащэфыхэрэм нэмыкхэу афаръэцэкэжыхых, хава-физэхэр къэзийшкынхэрэх хэхэм яфэло-фашэхэм атэфэрэ ахьщэр араты.

Яофишэн кэлэ кыххэхъагъэхэм ашыщ сэкъатныгъэ зиэхэр щынэгъэм хэгъэгъозэжыгъэнхэмкээ ящикигъэшт техническэ пкыгъохэр джыэлэктроннэ сертификатыр къизфагъэфедээз къызлэкагъэхъан зэральшкынтыр. Мы шынкээм ишуагъэкээ охьтэ кэлэйм

кыкыцоц зэнэкъоцу хэмьтзу ахэр кызлэкагъэхъанхэ альэкыщт. Программэм хэлажэ зышлоигъохэм УФ-м и Социальнэ фонд исайт инэклубгъоу «Каталог технических средств реабилитации» зыфиорэм иханхэшь, ежь-ежырэу зыфэе пкыгъохэр кыхахынхэм амал яэшт.

Мы мафэм ехуулэу электроннэ сертификат 502-рэ гээ-юрышлэлэм кызлэкагъэхъагъ, аш щыщэу 366-мэ ахэпплэгъэх, 178-р агъэцэклагъ. Аш кыхэ-кэлэу бэшхэр, лъэшэ бэшхэр, ортопедическэ цуакъэхэр, курэжъыехэр, нэмыкхэри алэклагъэхъагъэх.

Иофыгъо шъхьаэу зытегуши-лагъэхэм ашыщ сэкъатныгъэ зиэхэм санаториехэм къазэрэшэхэрэм иофигохъэр. Путевкхэм якъэшфын паесомэ миллион 13 фэдиз къа-фатуулшыгъ, путевкэ 211-рэ аратыгъ. Арэу щитми, непэ нэбгыре мин 1,2-рэ чэзыум хэт,

гъэреко путевкэ кызэратыгъэхэр зэрахэтэу. Щынэгъэм кызэрэгъэлбагъорэмкээ, фэгъэктэнэгъэ зиэхэр ильэситүм зэ санаторием клонхэ алэкы.

Хэбээ къулыкъум илъякохэр ыкыг зипсауныгъэкээ фыкъуагъэ зиэ цыфхэм яофишлэхэм зэхэсигьом щытегушиагъэх. Джащ фэдэу зипсауныгъэ пыч фэхуулэхэр күлтурнэ иофхъабзэхэм ахэлэжъэнхэмкээ ыкыг обществэм ахэр хэгъэгъозэжыгъэнхэмкээ анахышлоу зиофишэн зэхэсигьхэрэм къатегушиагъэх.

КИАРЭ Фатим.

Кэлэцыклюхэм айклагъэх

Мыекъуапэ кыщызэуахыгъэ лагерьхэм япащхэм рагъэблэгъагъэхэу Адыгэим икъээзкэ ныбжыкылэхэм я Союз хэтхэм зыгъэспэсфыпэхэр къаклюхъэх.

Блэкыгъэ тхамафэм, мэ-кьюогъум и 9-м, поселкэу Подгорнэм дэт еджаплэу N 14-м щынагъэх. Кэлээдажаклоу аш илагерь зыщызгъэспэсфыхэрэм къэзэкхэр хэушхъафыкыгъэх дээс операцием зэрэхэлажье-хэрээр къафалотагъ, джэгукэ зэфэшхъафхэр арагъэлэгъэхъ.

Алэрэ медицинэ іепыгэгъур зэряптыштым лъэшэу кэлэцыклюхэр ашлогошэгъэгъонэу къедэ-лугъэх, бронежилетыр, каскэр зыщалэхээ сурэтхэр зытыра-

хыгъэх, улагъэ зытэльыр зэуаплэм кытрахыгъэх, — кылыгъагъ хэушхъафыкыгъэх дээ операцием хэлажьеу, къэзэхэм яобществэ и Мыекъопэ отдел иатаманэу Александр Роговын.

Джащ фэдэу Урысыем и Мафэ ипэгъокэу, гурьт еджаплэу N 13-м щынагъэх. Мэфэкын фэгъэхыгъэу викторинэ гээшэгъон кэлэцыклюхэм афызэхищэгъагъ Адыгэим икъээзкэ ныбжыкылэхэм я Союз итхаматэу Екатерина Загорулько.

Мыш зыщызгъэспэсфырэ кэлэдэжаклохэм ашээр медицинэ іепыгэгъур зэряптыштыр, къа-лагъэр зэуаплэм кызэрэпхыжынтыр къафалотагъ, джэгү-

кэхэр арагъэлэгъуухъэх. Иофхъабзэм икъэлхэм Союзым итамыгъэ зытешхъэгъэ шуухъафтын цыклюхэр аратыгъэх. Мыш фэдэ зэлукэгъуухъэм язэ-

хэшэн чанэу хэлажьеу къэзэк ныбжыкылэхэм я Союз хэтхэм Валерий Гущинэр, Роман Мойсеенкэр, Афина Ткачевар ыкыг Екатерина Загорулькэр.

Инвер ипоэзие фагъэнэлосагъэх

Ныбжыкілэгъур хэтрэ цыифкли анахь охтэ ляп!, — тамэр псынкіе, гур чэф; пфэ-
мышіашьуни, зэпымычын гъогу щыл тоу пшіэрэп; зэрэдунаеу һаплыкіэ зэпфызыллэмэ
пшіоигъу, ашт етланы гузэхэшіе блэрхэр кызыихэхъажыхэкіе, щылэнныгъэр нахь
нэфынэу кынщагъэхъу.

Мы зәкә зыфәгъезхығыр кіләгъұн-
ныбжықтіләгъур хәткі чан-льәшшәу, ңы-
фым ильәгъожыые ңықті зәуиышызә
ғашшәм зәрәфаклорәр ары.

Непэ я ХХI-рэ ллэшэгъум тыхэхьагъэу тэкло пстэуми, ущысынэу щытэп, мафэ

къэс лъэбэкъу Ioшлагъэхэм щылаклэр агъэпытэ. Анахь мэхъанэ зиlэр плуны-гъэ-гъэсэныгъэр, гушъхъэлэжьыгъэ икуу нэбгыре пэпчь ыгъотыныр ары. Мы лъэныкъомкэ гъэзагъэу, Адыгэ республикэ ныбжыкъэ тхыльеджапlэм (пащэр

Хъакіемызэ Мадина) дахэй Ioф ешээ
Ioфтхэбзэ зэфэшхяафхэй еджаклохэм
кэлакіэхэм яакыл, яшіенгізэ, яамал
къулай ахээгъахъохэрэр, зыхэпхыхэрэ
шызэхашэх.

Жъоныгъуакэм и 8-м, тхыльеджаплэм творческэ зэлүкіэгъу Ѣыззэхащэгъяг, аш ихьвакларь адигэ клаалэу, усаклоу, Краснодар Ѣыгысыбзэкэ матхэ. Урысые ыкли дунээс литературнэ зэнэкъоукъухэм ахэлжээ шүхъяфтынэу «Триумф» ыкли Лъэпктэ. Премиене «Золотое Перо Руси-2021» зыфилохэрэм ялауреат. Ылсэкээ зэхиши шээрэ пстэур сэнаущыгъэ инэу хэлтүүмийн кэе егъеунэфы, усэ тхыль заулэ къыдигъякыгъ, джыре уахътэм иусаклы. Ипон эзие цыфым ыкли аш къещлэктыгъын пстэум афэгъэхыгъ, Ѣыгыныгъэр бгээлъэплэн, Хэгъэгушом, лъэпкыям уафэ шынгкъэн зэрэфаер, чыюцопсыр ухьумээгъяныр, цыфыр ежь фэдэ цыфым фэзэфэнэир – джары зэлүкіэгъур зыфэгъехыгъягъэр. Усаклом илирикэ, къыззэ джэгъе усэхэр, къыгуаагъэр къыззэхэхьаанахам агу насныгъах. Инвер ишчэнгэлээ

ыкы и творчестве нахъ фэнэлосагъэх, пэблагъэ хъугъэх. Зэлукэгъум щылагъэх студентхэр ыкы тхыльеджаплэм иофышлэхэр. Ныбжыкэхэм урсые усаклоу Шэуджэн Инвер упчлэхэр ратыгъэх, джэуапхэри агъотыгъэх. Зышлонгъохэм усаклор тхыльхэм афытетхагъ, зэлукэгъум хэти ыгъэрэзагъ, мыш фэдэ лофтхабзэхэм ныбжыкэхэр апсыхъэх.

МАМЫРЫКЪО Нуриет.

Чыонс паркыр агъэкъэбзагъ

Зекло уахътэу къэблэгъагъэм ехъуллэу лофтхъабзэу «ЭкоХод 01» зыфиорэм хэлажьэрэмэ гъехъунэу «Тайванькэ» заджэхэрэм дэжь хэклыр кыщаугъоигъ, а чыплэр ары зэльашлэрэ лъэсрыкло гъогуи-шыр кызыщежьэхэрэр.

Адыгэ къэралыгъо университетым ипроектэу «Адыгеир — псауньгъэм ишъольыр» зыфи-лорэм къыдыхъэльтыгъа ю «ЭкоХод 01» зыцээр зэхашагъ, ащ ІепыІэгъу къифэхъуғ чыюопс паркэу «Тхакъышхур». Йофтхъабзэм хэлэжъагъэх АКъУ-м естествознаниемкэ ыккы социальне технологииехэмрэ зеклонымрэклэя факультетхэм ястудентхэр.

Ахэм пыдзэфэ дэзуушиц фэдэзэл къаугоиц, нахьыбэмкэ ахэр пластикым хэшыкыгэ бэшэ-рэбхэмрэ цэф пкыгыжохэмрэ, ахэр джыри ильяс 200-рэ эзхэ-мызхэу чыюпсым хэлъяшты-гэх. Лъэрсыкло гъогумэ язы-рэр къызщежжээрэм нэс хэкыр аугоиээ студентхэр километри 8-у лъыкло таатгэх. Лъэрсыкло гъогур агтэххазырыгэ къодыеп, ежхэми алэпкэл-лъэпкхэр апсы-хьягэх, купым хэтхэу узэрэ-зеклон фэе шапхээри зэрагье-шлагь. Къызэрэнэфагъэмкэ, гъогум тетыхэфэ зеклохэм нахь дэлгэцнэх, ицихэл азэ-

пшъэдкырж къызхагъафэ.
— Гъогум хэкъу тельыр нахь
макъ хъугъе, сыда пломэ зе-
клюмэ ащ къытыранэрэр нахь
макъ ашыгъ, зыдылахыхъжыгъ.
Пыдзафэхэр пакетмэ араль-

хъэшъ, дгъэнэфэгъе чылпэу
псэуплэу Новопрохладнэм дэтым
кыирахылэжыхъ. Экологиэм
икультурэ зеклохэр фэзыгүхэ-
рэр loftхъабзэу Адыгейим
иапшъэрэ еджаплэхэм зэхащэ-
хэрэр ары. Джащ пае мыш фэдэ
акциехэм адетэгьаштэ ыкыи ахэр
рагъэклокынымкэ лэпылэгъу
тафэхъу, — кыытотагь чыопс
паркэу «Тхъакышху» зы-
фиорэм ипащэу Шэуджэн

Инвер. Иофтхъабзэр октофе университетим икіләеғъаджәмә паркым къышықырырә лъәпкә зәфешъхъафху мактә хъугъәхәр къыхагъәштыгъәх, ахәр апшъэрә еджаптәм ибиоресурснә хъар-зыныещ зәрхагъәхъащ шыкіләр къал-аль-аль-чал-

— Чыңопсым студентхэр нэ-
lyасэ фәшЫгъянхэр акцием
кыдыыхэттыгатыгъ. Чыңопс пар-
кым нэlyасэ зыфэтшЫгъэ
къодыел, ащ кыышыкыырэ уц-
льэпкъихэр, кыышеклокыырэ псуу-
шъхъэхэр зыфэдэхэр зэдгъяша-
гъэх, техническэ һэмэ-псымехэр
кызыфэдгъяфедэхээзэ упплэкүн-
хэр тшыгъях. Къэплон хъумэ,
лъенныкъуабэ кызызэлтызыубы-

логиемкің икафедрэ ипро-
фессорэу Максим Шапова-
ловым.

Шыгуу къэдгъэкыжын, йоғ-тхъабзэй «ЭкоХод 01» зыфи-юрэм иапэрэ дэкіыгьо мэлъильфэгъу мазэм төфөгъагь. А уахътэм студентмэ зыгъэпсэ-фып!э чып!эу «Пытап!э» зыфи-юрэр аукъэбзыгъагь, ар Мэз-дахэ дэжь зыдещы!эр.

«Адыгейр — псаунгъэм ишъольыр» зыфилорэ проектыр Адыгэ къэралыгъо университетым егъезаклэ, ар программмэу «Приоритет 2030-м» къыдыххэльытаагь. Проектыр зыфегъезагъэр шъольырым щыпсэурэцыфхэм яшылэккэл-псэуклэ нахышшу шыгъэнныр ыккын къагъашлэрэм зэрэхагъехъоцтым пытлынхэр ары. Цыфхэм япсаунигъэ къаухумэнным фэшл ахэр физическэ культурэм, спортым, пыщэгъэнхэм, мыхьамел къабзэхэр агъефедэнхэм мэхьанэшхо ял. Зеклоным, экологием язытет ягъешлэгъэнныр, япсаунигъэ фэсакъынхэр, нэмыхъэри проектым къыдыххэльытаагъэр.

*Адыгэ къэралыгъо
университетым
ипресс-къулыкъу*

Электричество паупкынэу макъэ кыуагъэ угъэмэ...

Чыфэхэм къахэклэу псэуплэхэм электричествэу якluаллэрэр нахь маклэ ашынэу е зэпагъэунэу цыфхэм макъэ къара-гъэлгъэмэ, ахэм ашлэн фаер электроэнергиер къэзытluпщырэ компанием къелуватэ.

Хабзэу щылэмкіе, аш фэдэма��ъе къызэрагъэущымкіе шыкіе зэфэшьхъафыбэ щыл: письмекіе, телефонымкіе, электроннэ почтэмкіе е «ТНС энерго» зыфиорэм иунэе кабинет къырагъэхъащт. Аш фэшьхъафэу, чыифэр зыфэдизир квиганцием иаужырэ сатырэ компанием къыщыхеуты. Джаш пае «ТНС энерго Кубань» зыфиорэм къелопщи къэбарым нахь тэрээзү цыифхэм аналэ тыраплан эзерафаар.

дээн зэрэфаэр.
2023-рэй ильэсэям ижъоны-
гүоклэ мээз закъо компаниим
шыкцэ зэфэшхъяафхэмкэ нэб-
гыре мин 85-мэй макъэ ари-
гъэлгүй, зэхэубытагъэу ахэм
чыифэу сомэ миллион 309-рэ-
атель. Электроэнергие зыфи-
паупкыяхэрээр пэлтээ гъэнэфа-

Макъэ зерагъэуѓъэ цыфым мэфэ 30 федиз ил чыфэр ып-щыныжынымкіэ, ар зимыгъэ-цаќікэ электичествэу раты-рэр зэпагъэущт. Аш тофыр ухыгъэ щыхъурэп, токыр зэрэ-паупкырэм ыккі кызыэрэпагъэ-нэжьырэм апае сомэ мини З джыри цыфым ытын фаеу мэхъу. Аш фэшъхъафэу тазыр-хэр, процентхэр ахъщэ чыфэм

«ТНС энерго Кубань» зыфиорэм исайт чыифэ птельмэ щызебгъешлэн пльэкыщт, ашхэушхъяфыкыгъе сервисэү «Узнать есть ли задолженность» зыфиорэм иамалхэр кызыфэбгъэфедэн амал ѵцї. Ежь сайтым иреестрэ чыифэ зытельэу макъэ зерагъэлгъэхэм ясчетхэр кыышхъяутых.

**ПАО «ТНС энерго Кубань»
зыфијорэм ипресс-къулыкъ**

Унашъом кIуачIэ иIэ хъугъэ

Электроннэ шыкIэм тетэу «амыгъекощырэ мыльку хызмэтим» епхыгъэ къа-
гъехыгъэ документ мини б фэдиз зэхафыгъах ыкIи атхыгъах.

Адыгэ Республикаим ис хъульфы-
гъэм гъэпцIагъэкэ бюджет ахьщэ
къызэрэзIигъехаагъэм епхыгъэ
уголовнэ юфымкэ хыкумым иуна-
шюо кIуачIэ иIэ хъугъэ.

Щынэгъончъэнымкэ федеральнэ
къулыкъухэм ялофышэхэм зэра-
гъенфыгъэмкэ, М. М. Мирзаха-
новым адэбз уз иIэ фэдэу документ
нэпцIхэр Урысые Федерациим
Пенсиехэмкэ ифонд Адыгэ Рес-
публикаимкэ и ГъэорышIапIэ Тэ-

хуутэмыхъое районымкэ иотдел
рихылIи, хэбзэнчэу сомэ мин
750-м ехуу къызIигъехаагъ.

Урысые Федерациим хэгъэгу
клоцI юфхэмкэ и Министерствэ
Тэххутэмыхъое районымкэ иотдел
оперативнэ-лъяхон юфхабзэхэр

зэрикъагъэх. Къэлэ гъэпсикэ зийэ
поселкэу Яблоновскэм дэс хъуль-
фыгъэу илъэс 36-рэ зыныбжым
Урысыем и Уголовнэ кодекс ия
159.2-рэ статья ия 3-рэ Iахь ди-

штэу уголовнэ юф къыфызэуахыгъ.
Тэххутэмыхъое район хыкумым

М. М. Мирзахановыр ыгъэммысагъ,
Урысыем и Уголовнэ кодекс ия
159.2-рэ статья ия 3-рэ Iахь диштэу
сомэ мини 120-рэ тазырэу тыриль-
хагъ.

Адыгэ Республикаим ипрокурату-
рэ идэо тхылэу М. Мирзахановым
хэбзэнчэу къызIигъехаагъ ахь-
щэр къегъепшыныжыгъеням фэ-
гъехыгъэм дырагъештагъ.

ЕгъэшIэрэ хъапс къыкIэкIон ылъэкIышт

Урысыем щынэгъончъэнымкэ и Фе-
деральнэ къулыкъу Адыгэ Республи-
кэмкэ и ГъэорышIапIэ къызэриты-
гъэмкэ, наркотикхэр, Iашэхэр, щэ-
гынхэр Урысыем игъунапкэ хэбзэн-
чэу зэпырызыщиинэу фежъехэрэм
Уголовнэ кодексым ия 226.1-рэ
ыкIи ия 229.1-рэ статьяхэм адиштэу
уголовнэ пшъэдэкIышт арагъэхы.

Къэралыгъо гъунапкъэр заукъокIэ

Щынэгъончъэнымкэ Федеральнэ къулыкъум Адыгэ Республикаимкэ и Гъэ-
орышIапIэ макъэ къегъэу Урысые Федерациим икъэралыгъо гъунапкъэ
хэбзэнчэу зыукъохэрэм Урысыем и Уголовнэ кодекс ия 322-рэ статья
дыштэу уголовнэ пшъэдэкIышт зэрарагъэхыщтымкэ, ильэси б-м нэсэу
хъапс атыральхан зэралъэкIыштымкэ.

Урысые Федерациим къихъан-
хэу е икъинхэу фитыныгъэ зэри-
Iэр къэзыушыхъатырэ документхэр
амыгъхэу е хэбзэгъеуцугъэм
зэрэштигъэнфэгъэ шыкIэм тетэу
Изын къарамытгъэу Урысыем
икъэралыгъо гъунапкъэ зэпызы-
чыхэрэм бзэджэшлагъэ зерахъа-
гъекэ альйтэ.

**Урысые Федерациим
игражданин зыщицыр
къэзыушыхъатырэ тхылъ
шыхъаIэхэу Урысыем къи-
хъанхэу е икъинхэу фиты-
ныгъэ къязытырэр:**

- паспортыр;
- дипломатическе паспортыр;
- къулыкъушэ паспорткэ за-
джэхэрэр;
- морякым ипаспорт.

ІэкIыб къэралыгъохэм яграж-
данхэм, гражданстве зимыIэхэм
ятранспорткэ Урысые Федерациим
зэпаучын зыфтихэр урысые транзит
визэр, Урысыем къыпэулы хэгъэ-
гум е зыдеклохэрэ къэралыгъом
архыланхэмкэ визэхэр айгъ зы-
хуукэ ары.

ІэкIыб къэралыгъохэм яграж-
данхэм, гражданстве зимыIэхэм
ятранспорткэ Урысые Федерациим
зэпаучын зыфтихэрэ, документ нэпцIхэмкэ
Урысыем къызэрихъэхэрэр е
зэрикъижыхъэрэр хэбзэнчэу щит.

ІэкIыб къэралыгъом игражда-
нинэу е гражданстве зимыIэхэм
Урысые Федерациим ихэбзэгъеу-
цугъэ диштэу Урысыем ихъан
фимытим Урысыем икъэралыгъо
гъунапкъэ зызэпичикэ, УФ-м и
Уголовнэ кодекс ия 322-рэ статья
ия 2-рэ Iахь щигъэнфэгъэ угол-
ловнэ пшъэдэкIыштагъэ рагъэхы.

ГүшүIэм пае, ІэкIыб къэралы-
гъом игражданин е гражданстве
зимыIэхэм Урысые Федерациим къи-
хъанэу Изын къырамытэн аль-
къышт Урысыем икъэралыгъо гъу-
напкъэ зыщицырэ чыпIэм
таможеннэ, санитар, нэмыкI ша-
пхъэхэр щиукъуагъэх зыхъукэ;

документ нэпцIхэр ыгъэфедагъэ
е ышхъэрэ Урысые Федерациим
къызыкIакIорэмрэ афэгъэхы-
гъэ къэбар нэпцIхэр ариуагъэ
зыхъукэ; ышIээ бзэджэшлагъэ
Урысыем и нэмыкI чыпIэм зэрэш-
тигъэхэм икъэралыгъо гъунапкъэ
зыхъукэ зыхъукэ;

зэщицырэ къулыхэр кIэпсэ-
шхокэ нэпкын къызыральэшъул-
лэкэ;

зипсаунгыгъэ къягъэнэжыгъэ
цыфхэр къызащэхэкэ, экилажим
хэтхэм е къулыхэм исхэм медицинэ
іэлгээгыгъэ пынкэ ягъэгъотгъэн
фаеу зыхъукэ ыкIи нэмыкI ошэдэ-
мышэ юфхэр къызыхъухэкэ.

Урысые Федерациим и Уголовнэ
кодекс ия 322-рэ статья ия 3-рэ

Iахь диштэу бзэджэшлагъэ хыльтээ
альйтэх:

— пшъорыгъэшьэу зэзэгыгъэ
нэбгырэ заулэмэ е зэхэцэхэ куп-
мэ зэрхъэхэрэр;

— рагъэзыхээ е агъэшынхээз
зэрарагъахъэрэ бзэджэшлагъэхэр.

ТыкъызитеугущыIэрэ статьям зэ-
рэштигъэунэфыгъэмкэ, Урысые
Федерацием и Конституцие диштэу
политическэ шхъээгъээшпIэ лы-
хуухэу ІэкIыб къэралыгъом играж-
данхэр е гражданстве зимыIэхэм
Урысыем икъэралыгъо гъунапкъэ
зэрэштигъэрэ шапхъэхэр аукъозэ,
Урысыем къызэрихъэхэрэр бзэджэ-
шлагъэу плытэнэу щитэп.

**Шапхъэу икIиIэхэр аукъу-
гъэкIэ алъытэрэп егъэзигъэ
ЮфкIэ Урысые Федерации-
ем икъэралыгъо гъунапкъэ
зэпаучын фаеу зыхъукэ:**

— тхамыкIагъо къызыхъукэ;

— ІэкIыб къэралыгъом икIиIэхэр,
ІэкIыб дээ къулыхэм е нэмыкI къэ-
ралыгъо къулыхэм ишынгъон-
чагъэ къегоон ылъэкIышт хье-
шом зыкъызиштэкэ, мылышэхэр
зэрихъэх зыхъукэ;

— зэщицырэ къулыхэр кIэпсэ-
шхокэ нэпкын къызыральэшъул-
лэкэ;

— зипсаунгыгъэ къягъэнэжыгъэ
цыфхэр къызащэхэкэ, экилажим
хэтхэм е къулыхэм исхэм медицинэ
іэлгээгыгъэ пынкэ ягъэгъотгъэн
фаеу зыхъукэ ыкIи нэмыкI ошэдэ-
мышэ юфхэр къызыхъухэкэ.

Урысыем и Уголовнэ
кодекс ия 226.1-рэ статья

къызэрти-
гъэмкэ, щэ-
гынхэр

Стратегическэ мэхъа-
нэшхо зиэ твархэмрэ
къэкIуапIэхэмрэ зыухэ-
сихэрэр Урысые Феде-
ратирем и Правительств
ары. Культурэ мэхъанэ
зиэ пкыгъохэм ахалты-
тэхэрэр сомэ миллионым
шIокIырэ уасэ зиэхэр
ары. Наркотикхэмрэ пси-
хотропнэ веществовохэмрэ
къэралыгъо гъунапкъэм
хэбзэнчэу зэпырызыщи-
нэу фежъехэрэм ильэси-
щым къышыублагъэ ильэ-
сиблым нэс хъапс атыральхан
альектышт.

Икъулыкъу IэнатIэ къыз-
фигъэфедээ пэшэн-
гээ зезыхъэрэм е зэхэ-
щэгъэ куп горэм а ве-
ществохэу зигугуу къэт-
шигъэхэрэр бэдээ хъоу
рашынхэу зыфжъэхэрэ, ильэ-
шэрэ хъапс атыральхан
альектышт.

Хэбзэнчэу къызIэкIигъэхъагъ

Щынэгъончъэнымкэ федеральнэ
къулыкъум иофишIэхэм зэрагъэу-
нэфыгъэмкэ, Урысыем ицIифэу
Д. М. Раджабовам УФ-м Пенси-
хэмкэ ифонд и ГъэорышIапIэу
АР-м щыIэм Тэххутэмыхъое райо-
нимкэ иотдел сэкъатынгъэ зэри-
Iэмкэ страховай тыныр къалихынны
фэшI документ нэпцIхэр ритыгъ, аш
къихэкIуу сомэ мин 670-м ехуу
къызIигъэхъагъ.

Щынэгъончъэнымкэ федеральнэ
къулыкъум къыгъэхъазырыгъэ мате-
риалхэмкэ УФ-м и След-
ствиенэ комитет испед-
ственэ ГъэорышIапIэу

АР-м щыIэм Тэххутэмыхъое райо-
нимкэ иотдел сэкъатынгъэ зэри-
Iэмкэ страховай тыныр къалихынны
фэшI документ нэпцIхэр ритыгъ, аш
къихэкIуу сомэ мин 670-м ехуу
къызIигъэхъагъ.

Аш нэмыкIуу АР-м
ипрокуратурэ даоу къыты-
гъэм къыкъырыкIыхээ, Д. М. Раджабовам хэбзэн-
чэу къалихыгъэ ахьщэ
тыныр къэралыгъом ифедэ
хэлъэу къылахыгъэ.

Щынэгъончъэнымкэ федеральнэ
къулыкъум и ГъэорышIапIэу АР-м щыIэм ипресс-къулыкъу.

Кушъхъэфэчъэ спортыр

Дышъэ медаль къыхъыгъ

Кушъхъэфэчъэ спортымкэ Урысюем изэнэкъоку хэлэжьэгъэ Адыгейм испортсменкэ ныбжыкъэ дышъэ медаль къыхъыгъ.

Санкт-Петербург къыщы-зэуахыгъэ треку «Лекос-финкс» зыфиорэм щыкло-гъэ зэнэкъоку хэм Моск-ва, Санкт-Петербург, Омскэ, Ростов ыкы Тульскэ хэкухэм, Адыгейм, Удмуртием ялы-клохэм защауштэштэгъ.

Адыгейр къэзыгъэльэгъя-гъэр Алексей Войновым ыгъэсэрэ спортымкэ мастерэу Таисия Чуренковар ары. Тиспортыменкэ зыхэ-лэжьэгъэ лъэнныкъо скрет-чым псынкэу укыщычъэн

ыкы угупшысэн фае. Гъогу-уанэм икъихъагъэ километри 10.

Т. Чуренковам спортыменкипш къенэкъокуугъ, ахэм ашыщэу 6-р спортымкэ мастерых. Адыгейим илъыкло пстэуми къахэцыгъ ыкы теклоныгъэр къыдихыгъ. Ятлонэрэ чыыпэр къифагъэшьошагъ Омскэ хэкум испортсменкэу Мария Иван-цовам, ящэнэрэ хъугъэ Москва щыщ Татьяна Мальковар.

Футбол

Зыими ыхъыгъэп

Футболымкэ Урысюем ипервенствэ иятлонэрэ лигэ хэлэжьэрэ Мые-къопэ «Зэкъошныгъэм» мы мафэхэм къалэу Ессентуки ешлэгъу щы-рилагъ.

«Машук-КМВ» (Пятигорск) — «Зэкъошныгъ» (Мыекъуапэ) — 0:0 (0:0).

Командэхэм ащешиагъэхэр:

«Машук-КМВ»: Карамзин, Строганов (Тимаков), Абдулаев, Шестаков, Коров, Давидчук, Ходарченко (Воробьев), Цакоев (Каспарян), Романенко, Айметдинов, Алозян.

«Зэкъошныгъ»: Хачиров, Гусенгаджиев, Магомедбеков, Николаев, Оразаев, Малкандуев (Антоненко), Байрамян (Кириленко), Пекъо (лащэ), Датхъужь, Къонэ, Делэкъу.

Зэукигъур гъэшлэгъонэу къял-гъэ пфэлоштэп. Мы ильэс ешлэгъумкэ аужыре зэукигъоу командэхэм ялагъэр нахь зэу-хыгъэу къоным футболыр зыгу риҳыхыхэрэр щыгугъигъэх, ау такъикъ 90-м къыкъоц зыми іэ-гуор къелапчъэм дидзэн ылъэ-къигъэп. Я 89-рэ такъикъым «Зэкъошныгъэм» щешэрэ Раджаб Гусенгаджиевыр ешлэлэм рагъэкъигъ, ау бысымхэм ар кашхъэпагъэп, зэукигъур 0:0-у аухыгъ.

— Мы ешлэгъум очкоу 2 къыщычэтынагъэу сэлъытэ. Іэ-гуор хъагъэм итъидзэнимкэ тэ нахь амалыбэ тилагъ, — къыулагъ «Зэкъошныгъэм» итре-

нер шъхъаэу Беслан Аджин-джал.

Адыгейим икомандэ шъхъаэ итренер къызэриуагъэмкэ, 2022 — 2023-рэ ильэс ешлэгъухэм язэфхъысыжъхэм уагъэрээнэу

щытэп. Тикомандэ аужыре зэ-ликъегъу 6-у илагъэм щыщэу 4-р шъуахыгъ. Аш къыхэкъыкъэ күпым я 4-рэ чыыпэр щиубытыгъ. Первенствэм зэфхъысыжъхэр фэшшымэ, аш хэлэжъэрэ коман-

дэ 13-м азыфагу «Зэкъошныгъэм» я 10-рэ чыыпэр щиубытыгъ.

**Купэу 1Б-м хэт
командэхэр чыыпIэу
зыдэшитхэр ыкы очко
пчагъэу рагъэкъуугъэр:**

1. «СКА» — 32
2. «Спартак-Нальчик» — 32
3. «Легион» — 32
4. «Зэкъошныгъ» — 25
5. «Динамо Ставрополь» — 21
6. «Машук-КМВ» — 19
7. «Алания-2» — 11.

**Зэхэзыщагъэр
ыкы къыдэзы-
гъэкъырэр:**
АР-м лъэпкъ Йоффхэм-
къэ, Йкыб къэралхэм
ащыпсэурэ тильэпкъ-
гъухэм адьрягъэ зэхэзы-
нагъэхэмкэ ыкы
къэбар жууѓэм
иамалхэмкэ и Комитет
Адресыр:
385000
къ. Мыекъуапэ,
ур. Крестьянскэр, 236

**Редакциер
зыдэшыИэр:**
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр, 197.
Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79
Редакцием авторхэм
къайхырэр А4-къэ
заджээрэ тхъапхэу
зипчагъэкъэ 5-м
емыхъхэрэр ары. Са-
тырхэм азыфагу 1,5-рэ
дэлъэу, шрифтыр
12-м нахь цыкъунэу
щытэп. Мы шапхъэ-
хэм адимыштэрэ
тхыгъэхэр редакцием
зэкъегъэлжыхъ.

E-mail: adygoevoice@mail.ru

Зыщаушыхъатыгъэр:
УФ-м хэутын Йоффхэмкъэ,
телерадиокъынхэмкъэ ыкы зэлъы-
Іэсикъэ амалхэмкъэ
и Министерствэ
и Темир-Кавказ
чыпэ гъэлоры-
шлапI, зэраушыхъатыгъэ
номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр
ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

**Зэкъэмкъи
пчагъээр
4246
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 980**

Хэутынным
уццыкъэтхэнэу
щыт уахътэр
Сыхъатыр
18.00
Зыщыхаутырэр
уахътэр
Сыхъатыр 18.00

Редактор шъхъаэр
Мэшлэкъо С. А.

Редактор шъхъаэм
игуадзэр
Тэу З. Дз.

Пшъэдэкъыж
зыхъыре
секретарыр

Тхъаркъохъо А. Н.